

התמודדות בני משפחה מטפלים בעיני

אנשי צוות מקצועי במטב

(עמותה לשירותי טיפול ורווחה)

ד"ר דפנה הלפרין – המכללה האקדמית עמק יזרעאל

גלי גז – מנהלת הדרכה, עמותת מטב

רקע

- מרבית הטיפול בזקנים בישראל, ניתן באופן משולב על ידי המערך הלא-פורמאלי (בני משפחה) והמערך הפורמאלי (עובדים מקצועיים)
- עמותת מטב מספקת שירותי סיעוד וטיפול אישי לכ- 27,000 זקנים ברחבי הארץ
- לעובדים המקצועיים במטב, המלווים את הטיפול בזקנים, ממשקים רבים אל מול בני המשפחה הקרובים לזקן
- התפיסה השרותית במטב היא לראות את בני המשפחה כחלק ממעגל הלקוחות של העמותה באופן ישיר ועקיף
- מטב מפעילה את פרוייקט "בני משפחה מטפלים" שנעשה בשיתוף עם אשל

שיטה

- ניתוח תוכן של עבודה בקבוצות
- נערכו שישה מפגשים קבוצתיים באזורים גיאוגרפים שונים
- בכל קבוצה השתתפו בממוצע כ- 20 עובדים מקצועיים: עובדים/ות סוציאליים/ות, אחים/יות וגרונטולוגים/ות
- המשתתפים התבקשו להתייחס לבני משפחה מטפלים בשלושה מימדים עיקריים: צרכים, קשיים ומה היה יכול לעזור להם
- הפעילות נערכה בשלושה שלבים: פרטני-אישי, בקבוצות קטנות ובמליאה
- הדברים הועלו על הכתב ונעשה ניתוח תוכן, זיהוי תמות וקטגוריות

ממצאים

בניתוח התוכן זוהו מספר תמות מרכזיות:

- "הזקן והמשפחה במרכז" - כמוטיב מרכזי בתפיסת השירות
- "זה (לא) מובן מאליו" - חוסר בהכרה והערכה בתפקיד המטפל העיקרי
- "שיתוף מול בדידות" - של בני משפחה מטפלים
- "רב הנסתר על הגלוי" - ריבוי צרכים, תפקידים, שירותים ובני משפחה
- "אנחנו הכתובת" - עובדים מקצועיים כמקור לידע וכמנהלי מקרה
- "אמפתיה או הזדהות" - עובדים מקצועיים אשר הם עצמם בני משפחה מטפלים

מסקנות

- לעובדים המקצועיים במטב מודעות גבוהה לבני משפחה מטפלים ולקשיים עימם הם מתמודדים
- חלק מאנשי הצוות מתמודדים באופן אישי עם טיפול בהורים מבוגרים, וחווים את הקשיים בעצמם
- העובדים המקצועיים נתקלים יום-יום בצורך להבין, להכיל ולסייע לבני המשפחה המטפלים, מעבר למתן מענה לצורכי הטיפול של הזקנים
- יש לחזק את המודעות לנושא ולפתח כלים מעשיים לאנשי המקצוע ומענים שיסייעו הן לבני המשפחה והן לאנשי המקצוע בעבודתם